

**Αξιολόγηση ημερίδας
«Σχολικές επισκέψεις σε μουσεία στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής
εκπαίδευσης»
19 Ιανουαρίου 2013, Ξενοδοχείο Τιτάνια, Αθήνα**

Πήραμε 32 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια.

1. Τα δρώμενα της ημερίδας ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες σας;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Μετρήθηκαν 31 «Ναι» και ένα «Όχι».

Θέλετε να δικαιολογήσετε τη γνώμη σας;

Ως θετικά σημεία (Ναι) αναφέρθηκαν τα εξής:

- Επικοινωνία με εκπροσώπους μουσείων για ανάλογες επισκέψεις.
- Περίμενα να έρθω σε επαφή με μουσεία ώστε να ανταλλάξουμε στοιχεία για συνεργασία φέτος ή στο μέλλον.
- Έδωσαν διαπολιτισμικές ιδέες στη διαμόρφωση του προγράμματος.
- Ήταν αρκετά σαφής ο σκοπός της δημιουργίας του προγράμματος. Επεξηγήθηκαν αρκετά καλά οι στόχοι του και πολύ καλές ήταν και οι παρουσιάσεις των αποτελεσμάτων της δράσης της προηγούμενης χρονιάς. Σωστά προηγήθηκαν οι ομιλίες θεωρητικού περιεχομένου και στη συνέχεια ακολούθησαν τα αποτελέσματα της προηγούμενης δράσης και οι επόμενες συνεργασίες.
- Πολλή πληροφόρηση και ενημέρωση για προσέγγιση διαπολιτισμικών ομάδων.
- Αποκόμισα πολλές ιδέες και έμαθα αρκετά καινούρια στοιχεία.
- Προτάθηκαν πρωτότυπες ιδέες σχετικά με τη διαπολιτισμικότητα.

- Καλύφθηκαν πολλές διαστάσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης σε σχέση με τις μουσειακές δράσεις.
- Οι παρουσιάσεις που έγιναν ήταν πολύ καλές. Η συνεργασία με τους συναδέλφους για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ήταν άψογη.
- Ναι, γιατί διασαφηνίστηκαν οι στόχοι του προγράμματος και οι δραστηριότητες που το συγκροτούν.
- Πολύ ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις, δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων.
- Η ημερίδα στέφθηκε από απόλυτη επιτυχία. Ήταν πολύ ενδιαφέρουσα και κατατοπιστική. Έδωσε πολλά στοιχεία για το πώς θα δοθεί ο διαπολιτισμικός χαρακτήρας στο πρόγραμμα που θα διεξαχθεί μελλοντικά από εμάς.
- Η διαφορετικότητα των εισηγήσεων, η στάση των εισηγητών, το ξεπέρασμα αναστολών για το πρόγραμμα.
- Η ημερίδα ήταν κάτι παραπάνω από αυτό που περίμενα. Παρουσιάστηκαν ενδιαφέροντα δρώμενα με ποικιλία θεμάτων.
- Υπήρχε γενικά αρκετά καλή παρουσίαση από διάφορα projects. Πήραμε καλές ιδέες τόσο για τις δραστηριότητες όσο και για την παρουσίαση του προγράμματος.
- Τα δρώμενα της ημερίδας ανταποκρίθηκαν αρκετά στις προσδοκίες μου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον μου προκάλεσαν τα παραδείγματα που παρουσιάστηκαν και ήδη εφαρμόστηκαν. Είναι πραγματικά σημαντικό τα εκπαιδευτικά προγράμματα των μουσείων να εμπλουτιστούν με στοιχεία που να ανταποκρίνονται στη διαπολιτισμικότητα. Πήραμε αρκετά στοιχεία πώς να γίνει αυτό.
- Περίμενα ότι θα υπήρχε πληρότητα λόγω της ήδη υπάρχουσας εμπειρίας με τα προγράμματα του Διάπολις.
- Οι ομιλητές και οι συνάδελφοι εκπαιδευτικοί δεν άφησαν αναπάντητα ερωτήματα σχετικά με τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουμε κατά τη διάρκεια του προγράμματος.
- Η δράση 9.5 είναι ενδιαφέρουσα και λειτουργεί ως πρόκληση για εκπαιδευτικούς-μουσειοπαιδαγωγούς. Στην ημερίδα έγιναν σαφή τα βήματα της δράσης και η στοχοθεσία της.

- Ήταν πολύ οργανωμένο, με πολλά παραδείγματα και ιδέες που ήταν διαφωτιστικά.
- Λόγω των καινοτόμων προγραμμάτων που τρέχουν στα σχολεία, η ημερίδα ανταποκρίθηκε ικανοποιητικά σε ό,τι προσδοκούσα να ακούσω και να δω για να μπορέσω να βελτιωθώ σαν εκπαιδευτικός στα νέα δεδομένα (υλοποίηση προγραμμάτων).
- Ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις προγραμμάτων, επισήμανση προβλημάτων, προτάσεις αξιόλογες με παιδαγωγικό και μουσειολογικό ενδιαφέρον.
- Σχημάτισα πλήρη εικόνα του προγράμματος και της Υποδράσης 9.5, ήταν πολύ συγκεκριμένη η οργάνωση και η δομή, και επιπλέον ήταν άκρως ενδιαφέρουσα.
- Τα βρήκα πολύ ενδιαφέροντα και μου έδωσαν αρκετά ερεθίσματα για τη συνεργασία μας με το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης.
- Οι παρουσιάσεις ήταν σύντομες και ουσιαστικές. Το πιο ενδιαφέρον σημείο ήταν οι παρουσιάσεις των δύο προγραμμάτων που πραγματοποιήθηκαν πέρσι.
- Με συντομία, εύστοχα και αποτελεσματικά παρουσιάστηκαν οι στόχοι του προγράμματος και μέθοδοι που μπορούν να εφαρμοστούν.
- Έμαθα πολλά καινούρια πράγματα για την εκπαίδευση και μου άνοιξαν δρόμους για νέες δράσεις στο μουσείο που εργάζομαι.
- Οι ομιλίες ήταν ενδιαφέρουσες. Οι παρουσιάσεις ήταν πολύ καλά σχεδιασμένες και μας μετέδωσαν τη ουσία της συνεργασίας.

Ως αρνητικό σημείο αναφέρθηκε το εξής:

- Θα περίμενα περισσότερο χρόνο για συζήτηση (σε επίπεδο σχεδιασμού) καθώς επίσης να ακούσω τις απόψεις των εκπροσώπων των μουσείων.

2. Υπάρχει κάποιο θέμα που θεωρείτε σημαντικό και δεν καλύφθηκε από την ημερίδα; Ποιο είναι αυτό;

- Ανέμενα στοιχεία περισσότερα για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση.
- Θα ήταν καλό να παρακολουθούσαμε κι άλλα προγράμματα συναδέλφων.
- Τα αντισταθμιστικά οφέλη από την παραμονή των παιδιών στην Ελλάδα.
- Δεν υπήρχε χρόνος για συζήτηση και για ανταλλαγή απόψεων και πιθανών ενστάσεων. Υπάρχουν και άλλες παράμετροι και δυσκολίες στην πράξη που δε θίχτηκαν καθόλου.
- Δε νομίζω ότι υπάρχει κάποιο σημαντικό θέμα που δεν καλύφθηκε.
- Το θέμα της έλλειψης της οικονομικής δυνατότητας των παιδιών του νηπιαγωγείου να επισκεφτούν ένα μουσείο (καθώς τα περισσότερα προέρχονται από οικογένειες που στερούνται βασικών αγαθών) καθώς και της έλλειψης οικονομικών πόρων του νηπιαγωγείου προκειμένου να καλύψει τις υλικές ανάγκες του προγράμματος.
- Το θέμα το οποίο είναι αρκετά σημαντικό είναι η χρηματική κάλυψη των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν στο πρόγραμμα.
- Ίσως η ανάγκη των παιδιών να συνδεθούν όχι μόνο με το παρελθόν τους – τόπο καταγωγής, αλλά και το παρόν – τον τόπο στον οποίο ζουν.
- Ίσως θα έπρεπε να δοθεί έμφαση στη μεθοδολογία και στον τρόπο υλοποίησης αυτών των προγραμμάτων.
- Ίσως θα ήταν αναγκαίο να αναπτυχθεί περισσότερο το θέμα της συνεργασίας εκπαιδευτικού – αρχαιολόγου.
- Οι τρόποι χρηματοδότησης της δράσης.
- Οι δράσεις που έχουν γίνει από τα ίδια τα μουσεία. Οι εκπαιδευτικοί φαίνεται να αγνοούν τις εκπαιδευτικές δράσεις των μουσείων.

3. Γράψτε δυο σημεία από τις εργασίες της ημερίδας που σας άρεσαν και τα θεωρείτε επιτυχημένα:

- Οι εισηγήσεις για τα εκπαιδευτικά προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν το περασμένο σχολικό έτος. Οι οδηγίες που δόθηκαν για την εκτέλεση – διεξαγωγή διαπολιτισμικών προγραμμάτων.
- Παρουσιάσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων που ήδη πραγματοποιήθηκαν.
- Σχολείο Καλλικράτειας. Τέρατα του αρχαίου κόσμου.

- Οι παρουσιάσεις των δύο προγραμμάτων που παρουσιάστηκαν πέρσι. Οι προσωπικές εμπειρίες που ακούστηκαν.
- Η παρουσίαση των εργασιών των σχολείων. Η παρουσίαση των μειονεκτημάτων της επίσκεψης στο μουσείο.
- Παρουσίαση καλών πρακτικών. Εργασία σε ομάδα για τον καθορισμό των στόχων του προγράμματος.
- Παρουσιάσεις παλαιότερων προγραμμάτων. Παρουσίαση από εμάς προγραμμάτων που θα υλοποιήσουμε.
- Η προσέγγιση του προγράμματος που, αν και είναι τόσο σημαντικό και σοβαρό, το προσεγγίσαμε με μεγάλη οικειότητα
- Παρουσίαση των τεράτων του αρχαίου κόσμου με τις δημιουργίες των μαθητών. Προσωπικές μαρτυρίες μαθητών για τον τόπο και την κατοικία τους
- Ωραίες παρουσιάσεις και έξυπνες ιδέες. Ευγενικοί και συνεργάσιμοι διοργανωτές.
- Τα παραδείγματα που ήδη εφαρμόστηκαν και παρουσιάστηκαν. Η συζήτηση στο τέλος και οι νέες ιδέες που παρουσιάστηκαν.
- Παρουσίαση προηγούμενων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία. Παρουσίαση καλών πρακτικών συνεργαζόμενων σχολείων και μουσείων κατά το σχολικό έτος 2011-2012.
- Η δημιουργία των ομάδων και οι δραστηριότητες που ζητήθηκαν. Η συνάντηση των εκπαιδευτικών με τους μουσειοπαιδαγωγούς.
- Παρουσίαση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «τέρατα του αρχαίου κόσμου». Οι οδηγίες του κ. Γρόσδου σχετικά με τις πρακτικές που πρέπει να προσέξουμε.
- Η «διπλή» παρουσίαση προγράμματος από εκπαιδευτικό και υπεύθυνο μουσείου (έργο Καραμουσταφά). Οι καλές πρακτικές.
- Η εργασία με τα μυθικά τέρατα. Η Πολυκατοικία.
- Οι εισηγητές ήταν πάρα πολύ σαφείς και περιεκτικοί. Και η υποστήριξη με τα μέσα της τεχνολογίας ήταν αρκετά ικανοποιητική.
- Η ανταλλαγή εμπειριών μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα προγραμμάτων. Ενδιαφέρον οπτικοακουστικό υλικό.

- Ο τρόπος με τον οποίο οργανώθηκε η έναρξη συνεργασίας εκπαιδευτικού-αρχαιολόγου. Η δημοσιοποίηση των προηγούμενων προγραμμάτων.
- Η παρουσίαση παραδειγμάτων από την περσινή εφαρμογή του προγράμματος. Η συνεργασία με τους συναδέλφους από το χώρο της εκπαίδευσης.
- Οι εργασίες που παρουσιάστηκαν από ορισμένα σχολεία. Η προσέγγιση και η γνωριμία με τους υπόλοιπους συναδέλφους.
- Η παρουσίαση των δύο προγραμμάτων. Η γνωριμία με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου με το οποίο θα συνεργαστούμε.
- Η παρουσίαση της κας Μυρογιάννη, που με τόσο ζωντανό τρόπο έθεσε θεωρητικές αρχές. Το παράδειγμα του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης.
- Μου άρεσε ιδιαίτερα η καλή οργάνωση του χρόνου καθώς και ο σεβασμός από τους ομιλητές του δοθέντος χρονικού διαστήματος για τις παρουσιάσεις.
- Σύντομες παρουσιάσεις. Καλή οργάνωση.
- Η παρουσίαση των εφαρμογών. Οι καλύτερες πρακτικές.

4. Γράψτε δυο σημεία από τις εργασίες της ημερίδας που δε σας άρεσαν ή τα θεωρείτε λιγότερο επιτυχημένα:

- Περισσότερος χώρος; Περισσότερη διάρκεια.
- Το 1^ο σκέλος με κούρασε και αγχώθηκα πως η ημερίδα θα είναι μόνο παρουσιάσεις και δε θα γνωρίσω εκπροσώπους μουσείων για συνεργασίες.
- Περισσότερος χρόνος για συζήτηση-ερωτήσεις.
- Το γεγονός ότι κάποια σχολεία τελικά δεν παρουσιάστηκαν στην ημερίδα για τη συμμετοχή τους.
- Μου άρεσε όλο το κομμάτι. Θα ήθελα επιπλέον χρόνο.
- Περισσότερο χρόνο για παρουσιάσεις.
- Ίσως η μη τήρηση του ωραρίου.
- Δε θίχτηκαν σοβαρά προβλήματα στα σχολεία. Η διαπολιτισμική εκπαίδευση δεν είναι μόνο θέμα project, αλλά ολόκληρης και καθημερινής διδασκαλίας.
- Η επιλογή του χώρου. Μικρός αριθμός παρουσιάσεων.
- Η ομιλία της κας Σεϊτανίδου θα μπορούσε να είναι πιο σύντομη.

- Πυκνό το πρόγραμμα – πίεση χρόνου. Η παράλειψη της συζήτησης.
- Θα μπορούσε να περιέχει λιγότερα σχέδια εργασίας. Οι ομιλητές να μέναν πιο πιστοί στο χρόνο τους.
- Μικρός χώρος για λίγα άτομα που δυσχέραινε τη συνεργασία του β' μέρους.
- Οι εισαγωγικές «θεωρητικές» εισηγήσεις ήταν σχετικά «χαλαρές». Δεν υπήρχε καθόλου χρόνος και δυνατότητα για συζήτηση όλης της ομάδας ή τη διατύπωση ερωτημάτων.
- Το πρόβλημα ήχου που προέκυψε. Θα προτιμούσα μεγαλύτερο χώρο.
- Η τελευταία παρουσίαση με τις πρακτικές των σχολείων και μουσείων ήταν πολύ πυκνή και αρκετά κουραστική στον τρόπο με τον οποίο είχε διαρθρωθεί παρόλο που τα επιμέρους παραδείγματα ήταν ενδιαφέροντα.
- «Οι καλές πρακτικές» παρουσιάστηκαν πολύ αναλυτικά, περισσότερο παράθεση πληροφοριών χωρίς στόχο ή άξονα.
- Πίεση στο χρόνο για πολλά ενδιαφέροντα θέματα.
- Η αντιμετώπιση των συμμετεχόντων (σαν σε νηπιαγωγείο).